

Republika e Kosovës
Republika Kosovo – Republic of Kosovo
Kuvendi – Skupština – Assembly

Zakon br.08/L-305

O PRUŽAOCU USLUGA U VAZDUŠNOJ PLOVIDBI

Skupština Republike Kosovo,

Na osnovu člana 65. (1) Ustava Republike Kosovo,

Usvaja:

ZAKON O PRUŽAOCU USLUGA U VAZDUŠNOJ PLOVIDBI

POGLAVLJE I.
OPŠTE ODREDBE

Član 1.
Cilj

1. Ovaj zakon ima za cilj da uredi status, način organizovanja, nadležnosti pružaoca usluga u vazdušnoj plovitbi, kao samostalnog državnog pravnog lica u službi javnog interesa, da obezbedi infrastrukturu i usluge vazdušne plovitbe u vazdušnom prostoru Republike Kosovo.
2. Ovaj zakon je u skladu sa zakonodavstvom EU-a koje se odnosi na usluge u vazdušnoj plovitbi.

Član 2.
Delokrug primene

Ovaj zakon se primenjuje na svaki vazduhoplov koji saobraćaja u opštem vazdušnom saobraćaju na teritoriji i vazdušnom prostoru Republike Kosovo ili drugom vazdušnom prostoru za koji je Republika Kosovo odgovorna za pružanje usluga kontrole u vazdušnoj plovitbi.

Član 3. Definicije

1. Izrazi, pojmovi i skraćenice upotrebljene u ovom zakonu imaju sledeće značenje:
  - 1.1. **KANS** – Pružalac usluga u vazdušnoj plovidbi Republike Kosovo;
  - 1.2. **Multilateralni sporazum o uspostavljanju Zajedničkog evropskog vazduhoplovnog područja** – je multilateralni sporazum između Republike Albanije, Bosne i Hercegovine, Republike Bugarske, Republike Hrvatske, Evropske zajednice, Republike Island, bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Kraljevine Norveške, Srbije i Crne Gore, Rumunije i Misije privremene uprave Ujedinjenih nacija na Kosovu o uspostavljanje Zajedničkog evropskog vazduhoplovnog područja, koji je potpisan 30. novembra 2006. godine i obavezujuća je za Kosovo;
  - 1.3. **ZEVP** – Zajedničko evropsko vazduhoplovno područje;
  - 1.4. **Usluge u vazdušnoj plovidbi** – usluge vazdušnog prostora Kosova ili bilo kog drugog vazdušnog prostora za koji je Kosovo odgovorno za pružanje usluga kontrole u vazdušnoj plovidbi, kao što su:
    - 1.4.1. usluge vazdušnog saobraćaja;
    - 1.4.2. komunikacioni, navigacioni i nadzorni sistemi;
    - 1.4.3. vazduhoplovne meteorološke usluge; i
    - 1.4.4. usluge vazduhoplovnog informisanja.
  - 1.5. **Pružalac usluga u vazdušnoj plovidbi** – svako javno ili privatno lice, koga sertifikuje nadležni autoritet, koje pruža usluge u vazdušnoj plovidbi za opšti vazdušni saobraćaj;
  - 1.6. **Usluge kontrole vazdušnog saobraćaja** – usluga koja se pruža u svrhe:
    - 1.6.1. sprečavanja sudara između vazduhoplov;
    - 1.6.2. sprečavanja sudara između vazduhoplova u manevarski zoni sudara između aviona i prepreka u toj zoni;
    - 1.6.3. ubrzanja saobraćaja i održavanje reda u vazdušnom saobraćaju;
    - 1.6.4. pružanja saveta i informacija neophodnih za obezbeđivanje bezbednih i efikasnih letova; i
    - 1.6.5. obaveštavanja relevantnih organizacija o vazduhoplovu za kojim je potrebna potraga i spasavanje.

1.7. **Usluge vazdušnog saobraćaja** – usluge u vazdušnoj plovidbi u vazdušnom prostoru Kosova ili bilo kom drugom vazdušnom prostoru za koji je Kosovo odgovorno za pružanje usluga kontrole vazdušnog saobraćaja, kao što su:

- 1.7.1. usluge vazduhoplovnih komunikacija;
- 1.7.2. usluge vazduhoplovnog informisanja;
- 1.7.3. usluge vazdušne radio navigacije;
- 1.7.4. usluge kontrole vazdušnog saobraćaja;
- 1.7.5. vazduhoplovne meteorološke usluge;
- 1.7.6. usluge hitne pomoći; i
- 1.7.7. informativne usluge u letu.

1.8. **Vazduhoplov** – svaki vazduhoplov ili drugo sredstvo koje dobija podršku iz atmosfere kao rezultat vazdušnih reakcija, osim reakcija vazduha koje odbija zemljina površina;

1.9. **Aerodrom** – područje za sletanje koje uobičajeno koriste vazduhoplovi za preuzimanje ili iskrcavanje putnika ili tereta;

1.10. **ACV** – Autoritet civilnog vazduhoplovstva Republike Kosovo;

1.11. **Čikaška konvencija** – međunarodni okvir za sporazume o civilnom vazduhoplovstvu, koja je zvanično poznata kao Konvencija o međunarodnom civilnom vazduhoplovstvu;

1.12. **Civilno vazduhoplovstvo** – rad bilo kog civilnog vazduhoplova za potrebe operacija opšteg vazduhoplovstva, vazdušnih poslova ili operacija komercijalnog vazdušnog prevoza;

1.13. **Sertifikat** – dokument koji izdaje ACV u skladu sa zakonodavstvom Republike Kosovo koji potvrđuje da pružalac usluga u vazdušnoj plovidbi ispunjava uslove za pružanje specifične usluge;

1.14. **Profesionalna licenca** – dokument koji izdaje ACV u skladu sa zakonodavstvom Republike Kosovo prema ICAO i EASA standardima koji potvrđuje stručnu obuku u oblasti vazdušne plovidbe;

1.15. **Opšti vazdušni saobraćaj** – obuhvata sve letove obavljene u skladu sa relevantnim zakonom o civilnom vazduhoplovstvu, sa pravilima i postupcima Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva (ICAO);

1.16. **Opšte vazduhoplovstvo** – civilna vazdušna operacija koja nije operacija komercijalnog vazdušnog transporta ili vazdušna poslovna operacija;

- 1.17. **ICAO** – Međunarodna organizacija civilnog vazduhoplovstva;
- 1.18. **EASA** – Evropska agencija za bezbednost vazdušnog saobraćaja;
- 1.19. **Meteorološke usluge** – oprema i usluge koje vazduhoplovstvu pružaju meteorološke prognoze, izveštaje, osmatranja, informacije i druge meteorološke podatke u vazduhoplovne svrhe;
- 1.20. **Usluge komunikacije, navigacije i nadzora** – usluge praćenja i održavanja svih sistema za komunikacije, navigacije, nadzora, obrade podataka i informacione tehnologije;
- 1.21. **Usluge vazduhoplovnog informisanja** – usluge za primanje iz ovlašćenih izvora, kreiranje, spajanje, menjanje, objavljivanje i distribuciju vazduhoplovnih informacija za teritoriju Republike Kosovo;
- 1.22. **Sistemi za usluge navigacije** – oprema i usluge koje vazduhoplovu pružaju informacije o pozicioniranju i vremenu;
- 1.23. **SARP** – Standardi i preporučene prakse ICAO-a;
- 1.24. **Pravila vizuelnog letenja** – skup pravila i postupaka kojih se piloti pridržavaju kada upravljaju letelicom u dobrim vremenskim uslovima, pri čemu je vidljivost dovoljna za let oslanjajući se uglavnom na vizuelni izgled spoljašnjeg okruženja;
- 1.25. **Sistemi za usluge nadzora** – oprema i usluge koje se koriste za određivanje položaja vazduhoplova u cilju bezbednog razdvajanja saobraćaja;
- 1.26. **MSFI** – Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja;
- 1.27. **Naknade za korišćenje** – naknade za prilaz i prelet koje KANS primenjuje na vlasnike i operatere vazduhoplova u vezi sa pružanjem usluga u vazdušnoj plovidbi iz ovog zakona;
- 1.28. **Ministarstvo** – resorno Ministarstvo saobraćaja;
- 1.29. **Ministar** – ministar resornog Ministarstva saobraćaja;
- 1.30. **Direktor** – generalni direktor KANS-a.
2. Izrazi imaju jednako rodno značenje, naime odnose se podjednako na muški i na ženski rod bez diskriminacije.

POGLAVLJE II. PRUŽALAC USLUGA U VAZDUŠNOJ PLOVIDBI

Član 4.

Status i organizaciona struktura

1. Pružalac usluga u vazdušnoj plovidbi „KANS“ je nezavisan pravni subjekat u javnom interesu, koje će obezbediti bezbedno funkcionisanje usluga u vazdušnoj plovidbi.
2. KANS ima punu operativnu i administrativnu autonomiju i posluje van zakonskog okvira državne uprave i javnih službenika, kao i ne smatra se budžetskom organizacijom u smislu relevantnog Zakona o upravljanju javnim finansijama i odgovornostima i relevantnog Zakona o budžetu. Republike Kosovo.
3. KANS posluje u skladu sa politikama, zakonima, standardima i međunarodnim sporazumima koji se primenjuju na civilno vazduhoplovstvo u Republici Kosovo, kao i u skladu sa ICAO standardima, praksama i preporukama o uslugama u vazdušnoj plovidbi.
4. KANS posluje kao neprofitni pružalac usluga koji pokriva troškove i zasnova se na učinku.
5. KANS ima svoj bankovni račun u bankama osnovanim na Kosovu kao i u inostranstvu na osnovu obaveza koje proističu iz međunarodnih institucija i organizacija.
6. Organizaciona struktura KANS-a utvrđuje se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji koji usvaja Nadzorni odbor.

Član 5.

Podela nadležnosti

1. ACV je nadležni ustavni organ za uređivanje delatnosti civilnog vazduhoplovstva u Republici Kosovo i pružanje usluga u vazdušnoj plovidbi, kao i nezavisan je od pružalaca usluga u vazdušnoj plovidbi kao što je utvrđeno relevantnim Zakonom o civilnom vazduhoplovstvu.
2. KANS funkcioniše i organizuje se odvojeno od ACV-a i ovlašćen je da pruža usluge u vazdušnoj plovidbi u vazdušnom prostoru Republike Kosovo.
3. ACV je nadležni organ za zastupanje Republike Kosovo u pitanjima vazdušne plovidbe u vezi sa izražavanjem suverenih interesa i drugih obaveza na državnom nivou, dok je KANS ovlašćen da upravlja odnosima sa međunarodnim organizacijama i drugim pružaocima usluga u pogledu svih operativnih i tehničkih pitanja.
4. KANS sertifikuje ACV za pružanje usluga u vazdušnoj plovidbi unutar Republike Kosovo i drugog vazdušnog prostora za koji je Republika Kosovo odgovorna za pružanje usluga u vazdušnoj plovidbi.
5. KANS odgovara i polaže račune ACV-u za pitanja predviđena relevantnim Zakonom o civilnom vazduhoplovstvu.

6. Osim ako ACV ne odredi drugačije, KANS posluje u skladu sa SARP-om ICAO-a, HPEA i EASA, u pogledu sa usluga u vazdušnoj plovidbi.

Član 6. Pravila i standardi

1. Aktivnosti civilnog vazduhoplovstva u vazdušnom prostoru Republike Kosovo sprovode se u skladu sa odredbama relevantnog Zakona o civilnom vazduhoplovstvu, Čikaške Konvencije i Sporazuma o uspostavljanju Zajedničkog evropskog vazdušnog područja.
2. Svaka zakonska odredba koja proističe iz Sporazuma o uspostavljanju Zajedničkog evropskog vazdušnog područja je neposredno primenljiva i imaće prevlast nad bilo kojom zakonskom odredbom Republike Kosovo, u slučajevima kada je u suprotnosti sa njom.

Član 7. Dužnosti i odgovornosti KANS-a

1. Osim ako međunarodnim ugovorom ili sporazumom nije drugačije određeno, KANS biće odgovoran za:
  - 1.1. pružanje usluga kontrole vazdušnog saobraćaja;
  - 1.2. upravljanje tokom vazdušnog saobraćaja i vazdušnog prostora u saradnji sa NATO-om;
  - 1.3. usluge komunikacije, navigacije i nadzora;
  - 1.4. usluge vazduhoplovnog informisanja;
  - 1.5. vazduhoplovne meteorološke usluge;
  - 1.6. nabavka, instalacija, održavanje, rad i modernizacija sistema za komunikaciju, navigaciju i nadzor vazdušnog prostora kao i neophodne prateće opreme za navigaciju;
  - 1.7. KANS i operateri aerodroma ili kompanije koje upravljaju i operišu aerodromima u Republici Kosovo će sklopiti Memorandum o razumevanju u kome se navodi vlasništvo, odgovornost, održavanje i rad takve opreme. Memorandum o razumevanju će biti revidiran po potrebi kako bi se osigurala stalna relevantnost i efikasnost;
  - 1.8. pružanje obuke i saveta u vezi sa vazdušnom plovidbom;
  - 1.9. sprovođenje istraživanja i razvoja u vezi sa vazdušnom plovidbom;
  - 1.10. razvijanje metoda za ubrzanje modernizacije kontrole vazdušnog saobraćaja i unapređenja bezbednosti vazduhoplovstva u vezi sa kontrolom vazdušnog saobraćaja;
  - 1.11. postupanje u skladu sa standardima koje je postavila ACV i brzo reagovanje na nalaze tokom nadzora od strane ACV-a;

1.12. postupanje u skladu sa standardima koje je postavilo Ministarstvo unutrašnjih poslova u oblasti bezbednosti civilnog vazduhoplovstva i brzo reagovanje na nalaze u toku nadzora od strane Ministarstva unutrašnjih poslova;

1.13. konsultacije sa korisnicima usluga, kao što su avio-kompanije, kargo prevoznici, proizvođači, aerodromi, opšte vazduhoplovstvo i fokusiranje na postizanje rezultata koji zadovoljavaju potrebe korisnika usluga koje pruža KANS;

1.14. konsultacije i saradnju sa operaterima ili kompanijama koje upravljaju i operišu aerodromima u Republici Kosovo, sa ACV-om, Ministarstvom i NATO-om radi utvrđivanja i sprovođenja najboljih praksi za zadovoljavanje različitih potreba na celom vazдушnom prostoru Republike Kosovo;

1.15. formulisanje i davanje preporuka ACV-u o svakoj regulatornoj izmeni neophodnoj za KANS, u cilju postizanja ciljeva učinka i obezbeđivanja bezbednosti na odgovarajućem nivou;

1.16. izradu sistema upravljanja bezbednošću u KANS-u;

1.17. pružanje saveta Vladi u vezi sa razvojem politika koje predlaže Vlada za korišćenje vazdušnog prostora Republike Kosovo za potrebe korisnika, uzimajući u obzir nacionalnu bezbednost, ekonomske faktore, okruženje i potrebu za visokim standardom bezbednosti;

1.18. obavlja i druge funkcije u vezi sa civilnim vazduhoplovstvom u Republici Kosovo koje su mu dodeljene ovim zakonom ili drugim normativnim aktom.

2. KANS koordinira napore traganja i spasavanja sa Ministarstvom, Ministarstvom unutrašnjih poslova, ministrom odbrane i blisko saraduje sa Komisijom za istraživanje vazduhoplovnih nesreća i incidenata.

3. KANS će pružati bezbedne, kontinuirane i efikasne usluge kroz obavljanje poslova pružaoca usluga u vazdušnoj plovidbi, upravljanja vazdušnim prostorom i upravljanja toka vazdušnog saobraćaja, u skladu sa relevantnim Zakonom o civilnom vazduhoplovstvu, SPN i propisima donetim na osnovu Sporazuma o uspostavljanju Zajedničkog evropskog vazdušnog područja.

Član 8.

Odnosi sa drugim pružaocima usluga

1. KANS je ovlašćen da pregovara sporazume sa drugim pružaocima usluga u vazdušnoj plovidbi sertifikovanim u skladu sa zakonodavstvom Evropske unije, radi omogućavanja primene Sporazuma o jedinstvenom evropskom nebu. Takvi sporazumi će biti predmet odobrenja od strane ACV-a, kao što je utvrđeno relevantnim zakonodavstvom.

2. Na osnovu ugovora i sporazuma za usluge u vazdušnoj plovidbi koje pruža KANS, ovlašćenja ili delatnost mogu se obezbediti u vazdušnom prostoru van granica Republike Kosovo.

Član 9.
Utvrđenje i geografski delokrug

1. KANS mora da koordinira i saraduje sa odgovarajućim NATO službama i jedinicama, službama, drugim nacionalnim jedinicama i preduzme neophodne korake da obezbedi sprovođenje pisanih sporazuma između KANS-a i organa NATO-a ili ekvivalentnih zakonskih sporazuma u vezi sa upravljanjem određenim blokovima vazdušnog prostora.
2. Ništa u ovom zakonu neće sprečiti da se u budućnosti razviju i primene fleksibilna korišćenja vazdušnog prostora i postupaka za upravljanje vazdušnim prostorom zajedno sa relevantnim organom NATO-a koji se bavi uslugom u vazdušnoj plovidbi.

POGLAVLJE III.
NADZORNI ODBOR

Član 10.
Sastav i odgovornost Nadzornog odbora

1. Nadzorni odbor KANS-a je odgovoran za opšti nadzor KANS-a u skladu sa svojim mandatom propisanim ovim zakonom.
2. Nadzorni odbor čine tri (3) člana, i to:
  - 2.1. ministar resornog Ministarstva saobraćaja, predsedavajući;
  - 2.2. ministar resornog Ministarstva finansija, član; i
  - 2.3. generalni direktor KANS-a, član.
3. Predsedavajući mora sazvati, predsedavati i obezbediti redovan tok sednica Nadzornog odbora.

Član 11.
Nadležnosti Nadzornog odbora

1. Nadzorni odbor:
  - 1.1. imenuje i razrešava direktora i zamenike direktora;
  - 1.2. usvaja interne propise KANS-a;
  - 1.3. usvaja jednogodišnji i petogodišnji plan poslovanja KANS-a;
  - 1.4. usvaja godišnji plan rada;
  - 1.5. usvaja godišnji budžet, godišnji izveštaj i godišnje finansijske izveštaje.

2. Nadzorni odbor za rad KANS-a odgovoran je Vladi.

Član 12. **Sednice Nadzornog odbora**

1. Sednicama Nadzornog odbora predsedava predsedavajući, a u njegovom odsustvu jedan od člana koga delegira predsedavajući.
2. Nadzorni odbor se sastaje onoliko puta koliko je potrebno za rad KANS-a, ali ne manje od dva (2) puta godišnje.
3. Sednice Nadzornog odbora saziva predsedavajući, koji utvrđuje dnevni red na predlog Odbora.
4. Sednice se mogu sazvati i na pismeni zahtev bilo kog člana Nadzornog odbora.
5. Svaki član Nadzornog odbora KANS-a ima jedan (1) glas. U slučaju jednakog broja glasova, odlučujući će biti glas predsedavajućeg. U slučaju imenovanja i razrešenja direktora, direktor se isključuje iz glasanja.
6. Izuzev slučajeva utvrđenih ovim zakonom, odluke Nadzornog odbora donose se prostom većinom prisutnih članova. Sastanci i glasanje putem telekonferencije i u drugim oblicima su dozvoljeni.

POGLAVLJE IV. **DIREKTOR, ZAMENICI DIREKTORA I OSOBLJE KANS-a**

Član 13. **Imenovanje direktora**

1. KANS-om rukovodi direktor koji će biti organ odgovoran za svakodnevno upravljanje i za svoj rad odgovoran Nadzornom odboru.
2. Direktor će raditi sa punim radnim vremenom, na period od pet (5) godina.
3. Kandidat za direktora KANS-a mora da ispunjava minimalne kriterijume, i to:
  - 3.1. da je državljanin Republike Kosovo;
  - 3.2. da ima univerzitetsku diplomu akreditovane akademske ustanove i stručnu obuku u oblasti vazdušne plovidbe prema ICAO/EASA standardima;
  - 3.3. da tečno govori engleski jezik;
  - 3.4. da ima najmanje pet (5) godina radnog iskustva u rukovodstvu u oblasti vazdušne plovidbe;

- 3.5. da nije pravosnažnom presudom osuđivan za krivično delo sa umišljajem;
- 3.6. da nema direktan ili indirektan novčani, finansijski ili drugi interes u bilo kojoj poslovnoj organizaciji koja je angažovana u sektoru civilnog vazduhoplovstva;
4. Direktora imenuje Nadzorni odbor, nakon javnog konkursa, kako bi se obezbedilo imenovanje na osnovu zasluga i kvalifikacija ispunjavanjem uslova iz stava 3. ovog člana.
5. Postupak konkursa za izbor direktora pokreće Ministarstvo.
6. Nakon isteka dva (2) mandata direktora, istom se ne uskraćuje pravo da se prijavi za druge mandate, pod uslovom da prođe postupak zapošljavanja.
7. Stručno vrednovanje kandidata za direktora KANS-a vrši *ad hoc* Komisija koju obrazuje Nadzorni odbor, koju čine tri (3) člana na nivou sekretara Ministarstava.
8. Stručno vrednovanje kandidata obuhvata:
  - 8.1. izbor uže liste kandidata prema kriterijumima utvrđenim ovim zakonom;
  - 8.2. intervjuisanje kandidata;
  - 8.3. predlog Nadzornom odboru.
9. Vlada, na predlog resornog Ministarstva, podzakonskim aktom usvaja Pravilnik o postupku zapošljavanja i vrednovanja kandidata iz ovog člana.

Član 14. **Imenovanje zamenika direktora**

1. Direktor pomažu dva (2) zamenika direktora, zamenik direktora za operativne poslove i zamenik direktora za finansijske i administrativne poslove.
2. Zamenici će raditi sa punim radnim vremenom, na period od pet (5) godina.
3. Kandidat za zamenika direktora za operativne poslove KANS-a mora ispunjavati sledeće minimalne kriterijume:
  - 3.1. da je državljanin Republike Kosovo;
  - 3.2. da ima stručno obrazovanje u oblasti vazdušne plovidbe ili da ima licencu kontrolora letenja u trajanju od najmanje pet (5) godina ili stručnu spremu iz oblasti civilnog vazduhoplovstva;
  - 3.3. da tečno govori profesionalni engleski jezik, dokazno relevantnim uverenjem;
  - 3.4. da ima najmanje pet (5) godina radnog rukovodećeg iskustva u operativnoj oblasti vazdušne plovidbe. Rukovodeće iskustvo u uslugama kontrole letenja smatra se prednošću;

- 3.5. da nije pravosnažnom presudom osuđivan za krivično delo sa umišljajem;
  - 3.6. da nema direktan ili indirektan novčani, finansijski ili drugi interes u bilo kojoj poslovnoj organizaciji koja je angažovana u sektoru civilnog vazduhoplovstva;
4. Kandidat za zamenika direktora za administrativne i finansijske poslove ako ispunjava sledeće uslove:
- 4.1. da je državljanin Republike Kosovo;
  - 4.2. da ima univerzitetsku ili postdiplomsku diplomu akreditovane akademske ustanove u oblasti ekonomije, prava ili uprave;
  - 4.3. da tečno govori engleski jezik;
  - 4.4. da ima najmanje pet (5) godina radnog rukovodećeg iskustva u finansijskim i administrativnim poslovima. Rukovodeće iskustvo u administrativnim poslovima u vazdušnoj plovidbi smatra se prednošću;
  - 4.5. da nije pravosnažnom presudom osuđivan za krivično delo sa umišljajem;
  - 4.6. da nema direktan ili indirektan novčani, finansijski ili drugi interes u bilo kojoj poslovnoj organizaciji koja je angažovana u sektoru civilnog vazduhoplovstva;
5. Zamenike direktora imenuje Nadzorni odbor, na predlog direktora, nakon ispunjavanja kriterijuma iz stava 3. ili 4. ovog člana.

Član 15.

Razrešenje i prestanak mandata direktora i zamenika direktora

1. Na predlog ministra, Nadzorni odbor može razrešiti direktora, dok na predlog direktora, Nadzorni odbor može razrešiti zamenike direktora, samo kada:
  - 1.1. prekrši zakon ili teško povredi svoje profesionalne dužnosti;
  - 1.2. pravosnažnom presudom biva osuđen za krivično delo;
  - 1.3. direktno ili indirektno stekne novčano-finansijska sredstva ili drugi interes u bilo kojoj poslovnoj organizaciji koja je angažovana u sektoru civilnog vazduhoplovstva;
  - 1.4. postaje nesposoban da obavlja svoje dužnosti u periodu dužem od tri (3) uzastopna meseca.
2. Nakon isteka prvobitnog mandata, na preporuku ministra i odobrenje drugog člana Nadzornog odbora, mandat direktora se može produžiti na period od pet (5) godina, a na preporuku direktora i odobrenje Nadzornog odbora, zamenicima direktora može se produžiti mandat na period od pet (5) godina. Predlog se podnosi najmanje tri (3) meseca pre isteka mandata.

3. Ako neko od zaposlenih u KANS-u bude izabran na funkciju direktora, po isteku mandata, isti biva raspoređen na radno mesto u KANS-u koje odgovara njegovoj stručnoj spremi.

3.1. po isteku mandata zamenika direktora, isti se raspoređuju na radna mesta u KANS-u koja odgovaraju njihovoj stručnoj spremi.

4. Ako direktor ili zamenici direktora smatraju da su nezakonito razrešeni, isti mogu izjaviti žalbu u skladu sa relevantnim zakonom o opštem upravnom postupku.

Član 16. **Odgovornosti i nadležnosti direktora**

1. Direktor ima sledeće odgovornosti i nadležnosti:

1.1. osigurava vršenje nadležnosti i odgovornosti KANS-a u skladu sa ovim zakonom, relevantnim Zakonom o civilnom vazduhoplovstvu, drugim zakonima i relevantnim podzakonskim aktima na snazi u Republici Kosovo, relevantnim zakonodavstvom Evropske unije i SARP ICAO i veliki prioritet pridaje održavanju bezbednosti vazdušne plovidbe;

1.2. nadgleda sva bezbednosna, tehnička, operativna, administrativna, finansijska i pravna pitanja, direktno ili indirektno u vezi sa upravljanjem i radom KANS-a i njegove imovine;

1.3. zastupa KANS u domaćim i međunarodnim projektima i inicijativama u vezi sa njenim aktivnostima;

1.4. osigurava da su aktivnosti KANS-a u skladu sa svim važećim zakonskim odredbama;

1.5. odgovoran za sve upravljačke i operativne odluke KANS-a.

2. Direktor takođe donosi sve upravljačke i operativne odluke za KANS i odgovoran je za:

2.1. zastupanje i vođenje poslova KANS-a i sprovođenje odluka Nadzornog odbora;

2.2. izradu i predlaganje poslovnih planova, godišnjih planova i finansijskih planova i dostavljanje godišnjih finansijskih izveštaja na usvajanje;

2.3. davanje preporuka u vezi sa ugovaranjem spoljnog revizora KANS-a;

2.4. angažovanje osoblja u skladu sa ovim zakonom;

2.5. obavljanje drugih poslova u skladu sa ovim zakonom i internim propisima KANS-a.

Član 17.
Odgovornosti i nadležnosti zamenika direktora

1. Zamenici direktora obezbeđuju vršenje nadležnosti i odgovornosti u skladu sa ovim zakonom, relevantnim Zakonom o civilnom vazduhoplovstvu, drugim zakonima i relevantnim podzakonskim aktima na snazi u Republici Kosovo, relevantnim zakonodavstvom Evropske unije, te i SARP ICAO, i prioritet daju održavanju bezbednosti vazdušne plovidbe.
2. Zamenik direktora za operativne poslove ima sledeće odgovornosti i nadležnosti:
  - 2.1. pomaže direktoru u nadgledanju svih tehničkih i operativnih pitanja u vezi sa upravljanjem i radom KANS-a;
  - 2.2. radi sa operativnim odeljenjima na postavljanju glavnih ciljeva i njihovoj realizaciji u skladu sa zakonskim odredbama.
3. Zamenik direktora za finansijske i administrativne poslove ima sledeće odgovornosti nadležnosti:
  - 3.1. pomaže direktoru u nadgledanju svih administrativnih i finansijskih pitanja u vezi sa upravljanjem i radom KANS-a;
  - 3.2. radi sa administrativnim odeljenjima na postavljanju glavnih ciljeva i njihovoj realizaciji u skladu sa zakonskim odredbama.
4. Zamenici direktora o svom radu izveštavaju direktora.

Član 18.
Osoblje KANS-a

1. Zasnivanje radnog odnosa, rad, radna mesta osoblja, prava i obaveze, disciplina, radno vreme, kao i prestanak radnog odnosa uređuju se u skladu sa odredbama ovog zakona, relevantnog Zakona o radu i internih propisa koje donosi KANS, u skladu sa međunarodnim standardima i praksom u oblasti vazdušne plovidbe.
2. Opšti uslovi zapošljavanja u KANS-u su:
  - 2.1. da ima državljanstvo Republike Kosovo;
  - 2.2. da ima punu poslovnu sposobnost;
  - 2.3. da vlada jednim od službenih jezika, u skladu sa relevantnim zakonom o jezicima;
  - 2.4. da je zdravstveno sposoban za obavljanje relevantnog zadatka;
  - 2.5. da nije pravosnažnom presudom osuđen za krivično delo sa umišljajem;
  - 2.6. da ima nivo obrazovanja i radno iskustvo potrebno za radno mesto;

2.7. da prođe postupke prijema prema ovom zakonu i drugim aktima utvrđenim ovim zakonom.

3. Direktor, nakon saglasnosti Nadzornog odbora, internim propisom utvrđuje oblik naknade i drugih beneficija za sve zaposlene u KANS-u. Utvrđivanje visine naknade osoblja vrši se samo na osnovu ovog zakona i u skladu sa propisom o utvrđivanju naknada.

4. Prilikom utvrđivanja naknade mora se uzeti u obzir značaj osoblja KANS-a za efikasno i bezbedno obavljanje usluga u vazdušnoj plovidbi, kao i naknade koje se isplaćuju stručnjacima u vazdušnoj plovidbi u zemljama regiona koji su odgovorni za slične funkcije.

5. Nadzorni odbor usvaja interne propise KANS-a na predlog direktora.

Član 19. Delegiranje dužnosti

1. Direktor može u pisanoj formi delegirati svoje dužnosti i nadležnosti bilo kom svom podređenom, ali pod uslovom da direktor i dalje bude odgovoran da obezbedi da podređeni zakonito izvršava sve delegirane dužnosti ili nadležnosti.

2. Ako direktor smatra da je razumno i neophodno da se postižu pravilno obavljanje funkcija koje su KANS-u date ovim zakonom, može angažovati kvalifikovane izvođače radova za obavljanje tih funkcija. Izbor takvih izvođača radova vrši se u postupku konkurentne nabavke u skladu sa relevantnim zakonodavstvom.

POGLAVLJE V. FINANSIRANJE, IZVEŠTAVANJE, REVIZIJA I DRUGA PITANJA

Član 20. Prihodi KANS-a

1. Prihode KANS-a čine:

1.1. naknade korisnika koje procenjuje i naplaćuje KANS; i

1.2. donacije, zajmovi, grantovi i svaka druga finansijska ili tehnička podrška posvećena KANS-u;

1.3. u cilju daljeg pružanja usluga u vazdušnoj plovidbi, u slučaju finansijske neodrživosti, KANS će prihvatiti sredstva iz budžeta Republike Kosovo, u obliku donacije, granta ili zajma.

2. Direktor priprema predlog budžeta i izdvajanja za KANS za svaku fiskalnu godinu i isti dostavlja Nadzornom odboru na usvajanje. Priprema i dostava ovih dokumenata obavlja se u skladu sa zakonskim zahtevima, uzimajući u obzir nivo tekućih i projektovanih rashoda, kao i namenskih prihoda KANS-a.

Član 21.

Izveštavanje i revizija

1. KANS će voditi račune i evidenciju u skladu sa MSFI kako bi odražavala njegovu funkcionalnost i finansijsko stanje.
2. KANS sastavlja godišnje finansijske izveštaje u skladu sa MSFI i dostavlja ih Nadzornom odboru najkasnije do 31. januara. Finansijski izveštaji KANS-a se revidiraju i objavljuju najkasnije do 30. juna za prethodnu godinu.
3. Računi, knjige, finansijski izveštaji i revizija administrativnog dela KANS-a se revidiraju u skladu sa Međunarodnim standardima revizije, ugovaranjem stručne kompanije za obavljanje interne revizije. Ista revizorska kompanija ne može biti angažovana duže od tri (3) uzastopne godine.
4. Revizor kome je KANS dao ugovor za obavljanje revizije nema pravo da po isteku tog ugovora bude zaposlen ili angažovan u KANS-u na period od tri (3) godine.
5. KANS je dužan da revidirane finansijske izveštaje dostavi Nadzornom odboru na usvajanje.
6. Direktor je odgovoran da revidirane finansijske izveštaje KANS-a dostavi Nadzornom odboru najmanje petnaest (15) dana pre njihove finalizacije i usvajanja.
7. KANS mora objaviti godišnji izveštaj i revidirane finansijske izveštaje na veb-sajtu KANS-a.
8. Godišnji izveštaj će sadržati sve relevantne podatke o aktivnostima i ciljevima ostvarenim tokom izveštajne godine, spisak projekata, uložena finansijska sredstva.
9. KANS dostavlja godišnje izveštaje Nadzornom odboru najkasnije do 31. marta naredne godine za prethodnu fiskalnu godinu.
10. Kao javni subjekt, KANS takođe podleže reviziji od strane Generalnog revizora Republike Kosovo.

Član 22.

Vlasništvo nad infrastrukturom KANS-a

1. Infrastruktura KANS-a će biti u vlasništvu KANS-a.
2. Troškovi u vezi sa uspostavljanjem, razvojem i održavanjem infrastrukture biće pokriveni prihodima namenjenim KANS-u ili putem druge ekonomske podrške Vlade Republike Kosovo za pitanja od posebnog značaja.
3. Objekti i oprema kojima upravlja Agencija za vazdušno navigacijske usluge i koji se koriste za usluge u vazdušnoj plovidbi prelaze u nadležnost i odgovornost KANS-a od momenta stupanja na snagu ovog zakona.

Član 23. **Naknade za korišćenje**

1. Naknade za usluge koje pruža KANS uključuju:
  - 1.1. naknade za prilaz za pružanje usluge u vazdušnoj plovidbi u vazdušnom prostoru Kosova; i
  - 1.2. naknade za prelet za vazduhoplove koji su ovlašćeni da koriste vazdušni prostor Kosova.
2. Naknade uređuje ACV u skladu sa relevantnim zakonom o civilnom vazduhoplovstvu.
3. KANS predlaže naknade za korišćenje za pružanje usluga u vazdušnoj plovidbi, tako da naknade budu što konkurentnije sličnim naknadama koje nameću druge zemlje u Zajedničkom evropskom vazdušnom području i obračunate na osnovu razumnog povraćaja troškova uzimajući u obzir sve druge izvora prihoda.
4. ACV preispituje i odobrava naknade koje predlaže KANS u skladu sa relevantnim Zakonom o civilnom vazduhoplovstvu i obaveštava Ministarstvo o utvrđivanju naknada.
5. Naknade za korišćenje su obavezne za operatera vazduhoplova. Ako je operater vazduhoplova nepoznat, obavezu plaćanja naknade za korišćenje snosi vlasnik vazduhoplova.
6. Režim naknade za korišćenje utvrđuje se zakonodavstvom za stvaranje zajedničke šeme naknada za usluge u vazdušnoj plovidbi i njegovim izmenama i dopunama. Ovako utvrđene norme obezbeđuju da ne postoji diskriminacija između različitih korisnika.
7. KANS može odbiti pružanje usluga u vazdušnoj plovidbi korisniku vazdušnog prostora koji prekrši uslove plaćanja, osim u slučajevima prinudnog sletanja.

Član 24. **Letovi oslobođeni od naknade za korišćenje**

1. Letovi sa pravilima vizuelnog letenja i vazduhoplova koje koristi država, kao što su oni u službi vojske, carine i policije, moraju se izuzeti od operativnih troškova.
2. Vlada Republike Kosovo mora da obezbedi da KANS dobije nadoknadu za letove za koje je odlučeno da budu izuzeti od plaćanja naknada.

Član 25. **Sindikalne akcije**

1. Organizovanje štrajkova vrši se u skladu sa relevantnim zakonom o štrajku.
2. Pravo na štrajk neće važiti u slučajevima kada se usluge pružaju prema sporazumu sa NATO-om.

Član 26.
Pravni lekovi

1. Protiv svake odluke donete po ovom zakonu, strana ima pravo da izjavi pravni lek u skladu sa Zakonom o upravnom postupku i pokrene upravni spor u skladu sa Zakonom o upravnom sporu.
2. Nadređeni organ koji preispituje žalbe iz ovog člana je Komisija za žalbe obrazovana odlukom direktora. Rad i postupak Komisije za žalbe zasniva se na pravilima koja su za kolegijalne organe utvrđena relevantnim zakonom o opštem upravnom postupku.
3. Protiv odluka Komisije za žalbe može se pokrenuti upravni spor u skladu sa Zakonom o upravnom sporu.
4. Protiv odluka koje se odnose na sumnju povrede relevantnog zakona o javnim nabavkama primenjuju se odredbe relevantnog zakona o javnim nabavkama.

POGLAVLJE VI.
PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 27.
Prenos pružanja usluga

Stupanjem na snagu ovog zakona, KANS će svim korisnicima pružiti usluge u vazdušnoj plovidbi koje je do stupanja na snagu ovog zakona pružala Agencija za vazdušno navigacijske usluge.

Član 28.
Stavljanje van snage

Stupanjem na snagu ovog zakona stavlja se van snage Zakon br.04/L-250 o Agenciji za vazdušno navigacijske usluge.

Član 29.
Prelazne odredbe

1. Direktor i zamenici direktora imenovani u skladu sa Zakonom br.04/L-250 o Agenciji za vazdušno navigacijske usluge, nastavljaju sa vršenjem mandata za preostalo vreme čak i nakon stupanja na snagu ovog zakona.
2. Osoblje Agencije za vazdušno navigacijske usluge prelazi u KANS.
3. U prelaznoj fazi, nakon stupanja na snagu ovog zakona, za kapitalne projekte, KANS će dobiti finansijsku podršku od Vlade Republike Kosovo za period od tri (3) godine.

4. U slučaju da se ovaj zakon tumači u suprotnosti sa relevantnim zakonom o civilnom vazduhoplovstvu, relevantni zakon o civilnom vazduhoplovstvu ima prednost.

5. Stupanjem na snagu ovog zakona ne menjaju se ovlašćenja data Severnoatlantskoj organizaciji NATO u pogledu vazdušnog prostora Republike Kosovo.

Član 30.
Podzakonski akti

1. Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donose se u roku od jedne (1) godine od stupanja na snagu ovog zakona.

2. Podzakonski akti koji su na snazi nastavljaju da se primenjuju do donošenja novih akata, pod uslovom da nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 31.
Stupanje u snagu

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana od dana objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo.

Zakon br.08/L-305
5. decembar 2024. godine

Glauk KONJUFCA

Predsednik Skupštine Republike Kosovo